

LEVEN MET ZOUT WATER

Ontvangst met verse koffie, wat gastvrij en vriendelijk was
Geen koekjes, maar voor iedereen een gratis rode tas.
De natuurlijke stilte viel in, en Bulk die maakte een begin
Hij sprak van “leven in de brouwerij”, en citeerde de koningin.

De discussie werd geschrap, 't werd een inhoudelijke dag
Waarbij u in de pauzes de sprekers gewoon benaderen mag.
Tenzij u vandaag vader wordt, moesten de mobieltjes uit
Een high five van Bulk, en daarna gaf Jouke geluid.

Jouke bood een opstapje, voor sprekers die na hem kwamen
Wat stond ons te wachten? Dat bekeken wij hier samen.
Het licht dat werd gedimd, we hoorden wat verzilting was
“En had ik maar een aanwijsstok!” verzuchtte Jouke tot de klas.

De kaart van Nederland, de kwelflux, en het maaiveld op het scherm
Over inpoldering en autonome ontwikkeling sprak Jouke fier en ferm
We kregen wat grafieken, analytisch, mooi in beeld
Het veranderend ruimtegebruik, en verziltingsgevoelige teelt.

Al Gore, neerslagtekorten, en waar nam verzilting toe?
We wisten niet in welke mate, maar in elk geval wèl hoe!
Doorspoelen! Het IJsselmeer! Zei Jouke tot de klas
Toen bleek dat de beschikbaarheid van zoet water problematisch was.

Wat wisten we van verzilting? En hoe zat het met de wellen?
Nog niet bijzonder veel, maar goddank hadden we modellen!
Jouke refereerde wéér aan sprekers die na hem kwamen vertellen
En beter verzilting dan verdroging! Wilde hij tenslotte stellen.

Wie mocht Bulk een vraag ontlokken? Een man uit Lelystad
De uitputting van het IJsselmeer, hoe of het daarmee zat?
Tot 2050 bleef daar alles bij het oude
De laatste vraag, van Michel Groen, toen mocht De Louw een praatje houden.

Perry was een lekker ding, dat had ie alvast mee
Over “ondiepe brakzoute grondwatersystemen” sprak hij met zachte G!
Over de holocene ontwikkeling trok Perry flink van leer
En zijn kledingkeuze deed mij denken aan Staatsbosbeheer!

Terug in de tijd met Perry, de landkaarten vlogen voorbij
Waarna Perry over twee van de vijf hoofdregio's wat zei.
Het gevecht tussen het zoete en het zoute water
De prikstok, rode pijlen, ongemerkt werd het later.

Een doorsnede beken en krekken en het ging weer over wellen
Een mini-helicopter, het leek wel een soort libelle.
Perry rondde af, hij kreeg twee vragen tot besluit
En koop vooral zijn boekje! Dat legt verder alles uit!

Bulk kwam weer met de troonrede, sprak van het zoet en het zúúr
Na dit koningsgezind intermezzo, een pauze van een halfuur
In het programma stond een drukfout maar die konden we negeren
Tijd voor een kopje koffie en om de posters te bestuderen!

De posterborden waren langs de route neergezet
En dit keer was er zelfs een stukje Kwekkeboombanket
Bulk hield de vaart erin, al uw genetwerk hier ten spijt
Merel kreeg het woord, over solutions en beleid.

Hoogmoed, nomen est omen? Merel droeg de boezem hoog
We konden niet allemaal lamsoor eten! Zo begon zij haar betoog
Was er wel een probleem? Dat moest uit haar verhaal nog blijken
Merel was in elk geval aangenaam om naar te luisteren en te kijken.

De boel onder water zetten? Hoe zat het met kosten en baten?
De tegenstelling landbouw-natuur, daar wou ze verder over praten.
Ik dacht altijd dat boeren vróúwen zochten, maar de actualiteit:
Boeren zochten wáter, van bepaalde kwaliteit!

Hoe past de Nederlander zich dan toch aan 't water aan?
“Dat gaat al eeuwen andersom!” Gaf Merel te verstaan.
Als je ijsbergsla wilt telen moet dat kunnen! Werd verteld.
Maar op Goeree Overvlakkee wordt dat betaald van òns belastinggeld!

“Verzilting leeft!” Zei Merel, toen mocht u haar gaan bestoken
Hans Bakker was geprikkeld, over de bollen werd gesproken.
Merel zei: “Had ú maar in een focusgroep gezeten!”
Een communicatieve Fries had nog een tip, zo liet hij weten!

De bollen naar Anna Polona? Gooide Bulk een bolletje op
Mijn Zeeuwse buurman wilde helderheid! En wat leverde landbouw op?
En wáárom konden we trouwens niet gewoon allemaal lamsoor eten?
Wat was het plan de campagne? Wilde Wageningse Willem wel eens weten.

Bulk sprak van begeerte en gaf het woord aan Lodewijk Stuyt
Dokter Ingenieur L.C.P.M., die gaf toen geluid.
Een sneertje naar de Friezen en toen zagen wij de zee
Was die de grote vijand? Of viel het allemaal wel mee?

Martin Schoester wilde snoekbaars, want dat was zijn grote droom
Estuariene Dynamiek, Spruyt sprak toen van een “zilte zóóm”
Klimaatatlas, de neerslagstijging, kwamen aan de orde
We zagen in de winter alle kaarten donker worden!

Natschade, en zilte regen waren ernstige zaken
Maar Stuyt die zag geen reden om gierend in paniek te raken.
De verzilting van de wortelzone, die was cruciaal
Niks snoekbaars! We moesten toch maar aan de lamsoor allemaal!

Het “gemengd zilt bedrijf”: het zag er allemaal héérlijk uit
Oesters, tong, en mosselen, mochten allemaal van Stuyt!
Een dia van een Poolse landdag: wie voerde de regie?
Ik zou zeggen Bulk: hij constateerde een vraag of drie.

Charles pleitte voor samenwerking op nationaal niveau
“Neem een voorbeeld aan de Noren!” en Jan Willem zag het zó:
Het zoete water opslaan! Mooi verdelen over het jaar!
En het diepere grondwater? Waarom keken we daar niet naar?

“Val elkaar huilend in de armen!” Beval Bulk tenslotte aan
Toen was het alweer tijd om naar het lunchbuffet te gaan
Géén lamsoor en géén oesters, maar de sapjes stonden koud
Knapperige witte broodjes, en de soep was lekker zout!

Allemaal een plas, hier en daar werd mobiel gebeld.
Ongetwijfeld om te horen hoe 't met de bevalling was gesteld.
Bulk informeerde naar de urgentie. Kon daarover worden verteld?
En hoe was het eigenlijk met de verzilting van het vruchtwater gesteld?

Krijn Geiteman was zijn bordje kwijt, kwam wat besmuikt naar voren
Toen kregen wij een kleine zelfstandige te horen.
Maarten Jansen Junior, was heel erg blij dat ie mocht komen
En was het twee maanden eerder geweest, dan had ie zeekraal meegenomen!

Die Junior, ik vond hem na één minuut direct al helemaal goed!
En het ondernemen zat hem duidelijk in het bloed.
Zeegroenten en zagers, links de zagers, rechts de kraal
“Bij het begin beginnen!” Begon Junior zijn verhaal.

Water, slikken en schorren, hopelijk wist u wat dat was?
De bedrijfsovername kwam eraan! Sprak Junior tot de klas
Van idee tot aanleg van de zagerkwekerij
Een stoet aan bangerikken trok aan het bassin voorbij.

Kwel was gewoon zeewater! Onthulde Junior mij
En het stond hem tot de lippen! Zoals de voorzitter al zei.
Die Junior kon mijn zoon zijn, maar ondanks het leeftijdsverschil:
Als deze boer een vrouw zocht, zou ik zegen: ja, ik wil!

Merel vroeg in hoeverre wij zeekraal konden eten?
Als het aan Junior lag moest heel de wereld ervan weten.
Zeekraal kon de broccoli van onze toekomst zijn
En door de zoute kwel, bleef het probleem uiteindelijk klein.

Turlings ging het met ons hebben over “de natuur in al haar pracht”
Grutto’s op het scherm, het Ilperveld in kaart gebracht.
Lennart mocht wat mij betreft wat beter articuleren
Gelukkig dat ie sheets had, om zijn woorden te illustreren.

Het “verbrakken van de boezem”? Had ik dat nou goed verstaan?
Lennart leek zo’n nette jongen! Maar hij ging ertegenaan!
Hij toonde ons een plaatje van een “diepe droogmakerij”
En het chloridegehalte! Maar ik was er even niet meer bij!

Om tien over twee piepte een mobiel in iemands tas
Een bevalling? Bericht van water dat gebroken was?
Wat vragen uit de zaal, over kosten en financiële zaken
En Anna Polona, zei Bulk, kon zijn borst weer nat gaan maken.

Al uw zoute eieren kon u vanmiddag kwijt!
Voor een koffiepauze was het daarna alweer tijd.
Toen kreeg Dennis het woord, met een verhaal van zeven jaar oud
Maar nog altijd actueel! Zo werd ons toevertrouwd.

Ruimtelijke claims! Daarover wou Dennis wat kwijt
En over beperkte boezem- en uitslagcapaciteit
Een cruciale vraag, gelet op de komende 30 jaren
Waar er, sinds 7 jaar gelden, nog 23 van over waren.

Het ging weer over doorspoelen, hoorden wij allemaal
Van “enorm veel kuubs”! Dit leek inderdaad een oud verhaal.
Geen uitslag van zilt water op de boezem? Dat klinkt fijn!
Zou, na het vruchtwater, nu ook de moedermelk aan het verzilten zijn?

Bloemkool versus woonwijk, zeekraal versus broccoli
Buffersystemen versus waterbuffels? Veel gekker worden moest het nie!
Wonen in een bootje? Drijvende kantoren op een rij?
Opzouten die polder? En waarom zat de Ark van Noach er niet bij?

Noord Groningen, het IJsselmeer, we zagen aanvoerkanalen
Boomhutten op hoge kavels, het waren toch mooie verhalen.
Had ik Dennis advies nou goed gehoord en opgeschreven?
Om Groningen en het Lauwersmeer aan de natuur terug te geven?

Bloemkool was tolerant voor zout! Zo begon Olga te spreken
En wie wou met Bulk in de boomhut onder de geblokte deken?
Noord Groningen tegen Zeeland, vragenstellers sprongen op
Toen zoutte Dennis, net als de polders van Groningen, op!

Een Brandenburgs concertje, en ook dáár leerden wij van.
De laatste spreker van de dag was godzijndank géén man.
Mevrouw Lofvers, begon naarstig naar haar presentatie te zoeken
En had een broertje bij rijkswaterstaat! Zo deed zij uit de doeken.

Een plaatje van Australië, van een wijde binnenzee
Waarna ze over “de zilte proeftuin” kort haar zegje dee.
Op stap met Aboriginals, ze had een pastinaak gegeten
En waarom zij steeds tegen het kathederschopte? Joost die mocht het weten!

En Sinterklaas was vroeg dit jaar! De voorzitter ging kijken
Een congresganger in barensood? Wie op de deur bonkte moest blijken
Het filmpje kon niet afgespeeld, erg teleurstellend was dat!
En je kon zien dat Lofvers in Australië in de zee gezwommen had.

De zouttolerantie van gewassen: opmerkelijke zaken
Bijvoorbeeld dat tomaten op brak water beduidend beter smaken.
Weer een plaatje waarvan het jammer was van de PC
Hoe stereotiep: een vrouw, een powerpoint, en ze weet geen weg ermee!

Fleur de mer, Spa's poelen, lekker racen door het zout
We moeten ook bedenken waar de stedeling van houdt.
Wat razendsnelle kaarten, een gedichtje tot besluit
Koeien aan het strand, en daarna gaven wij geluid.

Het was een mooie middag die ik met véél plezier bezocht
Geen zee kraal bij de lunch, wel Perry's mooie boek gekocht
Via vruchtwater, moedermelk en Anna Polona, naar het water van de zee
Een zoute stengel bij de borrel, en we zaten hier oké!

Dominique Engers, 24 september 2007, Symposium Leven met Zout Water, Vrije Universiteit
Amsterdam.